

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 105. — STEV. 105.

NEW YORK, MONDAY, MAY 6, 1935. — PONEDELJEK, 6. MAJA 1935

VOLUME XLIII. — LETNIK XLIII.

JUGOSLOVANSKA VLADA ZMAGALA PRI VOLITVAH

VLADNI KANDIDATI SO DOBILI 60, KANDIDATI NASPROTNIH STRANK PA LE 40 Odstotkov GLASOV

Bivši ministrski predsednik Ljuba Davidovič je rekel, da ni v Jugoslaviji nobene postave, ki je ni vlada prekršila. — Policisti so pretepali opozicijske. — V Zagrebu je dobil dr. Maček trikrat več glasov nego Jeftič. — Volitve so bile javne.

BEOGRAD, Jugoslavija, 5. maja. — Ker je vlada prevzela kontrolo nad brzojavno in telefonsko zvezo, so na razpolago samo vladne vesti o izidu današnjih volitev v narodno skupščino.

Izvoljenih je bilo 369 poslancev, volivnih list je bilo pa šest in sicer:

1. Vladna lista z nosilcem ministrskim predsednikom Jeftičem;
2. lista narodne stranke z nosilcem dr. Hedžero;
3. lista takozvane združene opozicije z nosilcem dr. Mačekom (čigar glavna opora je bivši ministrski predsednik dr. Ljuba Davidovič);
4. socialistična lista z nosilcem dr. Živkom Topalovičem;
5. lista "Zbora" (takozvanih "Bojnikov") z nosilcem Dimitrijem Ljotičem;
6. lista z nosilcem bivšim ministrom Božo Maksimovičem.

Kolikor se je moglo dosedaj zvedeti, je bilo oddanih za vladne kandidate 60 odstotkov glasov.

Opozicijski blok pod vodstvom dr. Mačka in Davidoviča je dobil 30 odstotkov, vsi drugi kandidati pa 10 odstotkov glasov.

Volitve niso bile tajne. Vsak volivec je moral tako glasno povedati ime kandidata, za katerega bo glasoval, da so ga slišali vsi člani volivne komisije. Iz tega je razvidno, da so morali biti precej pogumni tisti, ki so si drznili glasovati proti vladi. Javno je tudi, da so vsi državni uradniki glasovali za vlado.

Ljuba Davidovič je pozneje izjavil: — Glavo stavim, da ni v Jugoslaviji nobene postave, ki je ob volitvah ni vlada prekršila.

Po raznih krajih so se završili nemiri in nasilja, toda podrobnosti niso znane.

V Beogradu je policija neusmiljeno pretepla par osebe, ki so nazdravljale dr. Mačku in Davidoviču.

V Beogradu je 80,000 volivcev, toda volilo jih je samo 43,000.

V Zagrebu in okolici je imel dr. Maček sijajne uspehe. Zanj je bilo oddanih 30,409, za vladne kandidate pa samo 9600 glasov. To je zelo značilno za razpoloženje, ki ga goje Hrvati napram vladi.

V južnem delu Srbije, Bosni in Hercegovini, si je vlada zjamčila zmago s terorističnimi sredstvi.

Tujezemski dopisniki, posebno angleški in ameriški, ki so dospeli včeraj v Zagreb, so dobili povelje, da morajo odpotovati v Beograd. Kdor se ni hotel pokoriti tej odredbi, je bil izgnan iz dežele.

BEOGRAD, Jugoslavija, 5. maja. — Policija je z gumijastimi krepelci razgnala nad 2000 oseb, ki so vpriporile protivladne demonstracije. Nekaj demonstrantov je bilo precej nevarno poškodovanih.

Vlada je dala na razpolago vse svoje avtomobile, da so vozili ljudi na volišče.

DUNAJ, Avstrija, 5. maja. — Neoficijska poročila, ki so dospela semkaj iz Zagreba, javljajo, da je opozicija izvojevala v vsej Hrvatski veliko zmago.

V Zagrebu so dobili kandidati, ki nasprotujejo vladi, 82 odstotkov glasov. Po deželi je ta odstotek še znatno večji.

ZAGREB, Jugoslavija, 5. maja. — Policija je aretirala na stotine oseb, ki so vpriporile protivladne demonstracije. V tem slučaju gre večidel za mlade ljudi, predvsem študente.

Madžarska n o č e pogodbe s sosedami

POPLAVE V BRAZILIJ

400 ljudi je utonilo. — Nevihta je trajala pet dni. — Voda odnesla 500 hiš. — Živila so se podražila.

Rio de Janeiro, Brazilija, 5. maja. — Hudi nalivi, katere so spremljali siloviti viharji, in ki so trajali pet dni, so zahtevali v Bahiji in okolici 400 človeških žrtev; ranjenih je bilo več sto oseb.

Povodenj in gorski plazovi, katere je povzročilo neprestano deževje, so porušili 500 hiš, med katerimi je tudi hotel "Paris", in nad 1000 ljudi je brez strehe.

Pri zdravniški šoli v Bahiji se je nabrala voda s kamenjem in blatom in bila je nevarnost, da bo voda odnesla poslopje, toda vojaki so s topovi razstrelili nabrano blato, da je voda odtekla. V gorenji del mesta ni mogoče priti z avtomobili, ker je po ulicah več čevljev blata. Hiše ob pobočju hriba so večinoma izpraznjene in vojaštvo je bilo poklicano na pomoč.

Ker je bil zaradi povodnji vstavljen ves železniški promet, so cene živil v Bahiji zelo poskočile. Telefonske in brzojavne žice so na mnogih krajih pretrgane. Tudi električne žice so na več krajih pod vodo, vsled česar mesto nima razsvetljave.

Nad tisoč prebivalcev je dobilo zavejte na policiji, stražnicah in v vojašnicah.

Bahia, katerega polno ime je Bahia de San Salvador de todos os Santos, ima 329,000 prebivalcev in je tretje največje mesto v Braziliji ter je najstarejše mesto v deželi. Ustanovljeno je bilo leta 1510 in je bilo glavno mesto države do leta 1763. Izmed 70 cerkva jih je mnogo še iz 16. stoletja. Mesto se nahaja na zaokroženem polotoku in je razdeljeno v dva dela. Dolenje mesto ima ozke ulice, stare trgovine in skladišča, gorenje mesto pa je moderno z velikimi parki, hoteli, šolami in cerkvami.

Bahia, ki je glavno mesto države istega imena, je središče tobačne in kavne trgovine. Severno od mesta so velike plantaže kave, na jugu pa plantaže sladkorja in tobaka.

ZAPIRANJE TEKSTILNIH TOVARN

Woonsocket, R. I., 2. maja. — Zadnja tekstilna tovarna v Woonsocket je prenehala obratovati. Delničarji Lawton Spinning Company so glasovali za likvidacijo podjetja. Tovarno so zaprli, ker je v tekstilni industriji skrajno slab položaj, zlasti še zaradi visokih davkov, tako da se obratovanje ne izplača.

IZMENJAVA VOHUNOV

Nemčija je dala enega Poljaka za tri Nemce. Poljski baron je bil izpuščen na svobodo.

Berlin, Nemčija, 5. maja. — Poljski baron Jurij Sosnowski, katerega označuje tajna policija kot najnevarnejšega vohuna v Evropi, je bil izmenjan za tri nemške vohune, ki so bili zaprti na Poljskem.

Med tremi nemškimi vohuni je 20 let stara gospa Teodora Ogurek Drazga, ki je po rodu Poljakinja, ki pa je zaradi ljubezni svojih starišev do Nemčije stopila v krog vohunov v korist Nemčije. Smrtni kazni za svoje vohunstvo na Poljskem je ušla samo s tem, da se je v ječi poročila z nemškim vohunom Ernestom Drazga, s katerim je bila aretirana leta 1933. Iz ječe je bil tudi izpuščen Drazga, ime tretjega vohuna, ki je bil zamenjan za barona Sosnowskega, pa ni znano.

Baron Sosnowski se je gibal v najvišji nemški družbi in je zvalil v vohunski krog baronico Benito von Falkenhayn in baronico Renato Natzmere, ki sta bili obglavljeni 18. februarja. Baron Sosnowski pa je ušel smrtni kazni, ker je bil Poljak.

Drazga in njegova žena sta se po poroki v ječi v januarju 1934 prvič videla, ko sta bila pred vetitimi dnevi izpuščena iz zapor.

Varšava, Poljska, 5. maja. — Tajnik za notranje zadeve Teofil Sison, ki se je tudi vrnil v Varšavo, pravi, da se bo pošvetoval z justičnim tajnikom Joe Yulo glede iztahtve, da Japonska izroči Ramosa, ki bo postavljen pred vojno sodišče.

Med Združenimi državami in Japonsko je pogodba za izročitev zločincev, toda Japonska bo najbrže izročitev odklonila, češ, da je Ramos politični begunec.

REVOLUCIJA NA FILIPINIH JE ZATRTA

Voditelj vstaje Ramos išče pomoč Japonske. Voditelji so bili aretirani. — 59 oseb je bilo ubitih.

Manila, Filipini, 5. maja. — Filipinska vstaja je bila zlomljena, ko so bili aretirani njeni voditelji. Zaporno povelje je bilo izdano proti neki ženski, ki je vodila skupino upornikov, ki so vzeli šestim ameriškim mornarjem puške. Kolikor je do sedaj znano, je v vstaji bilo ubitih 59 oseb.

Razširjene so govorice, da je vstajo podpirala Japonska, kar pa je japonski konzul Atsu-ši Kimura odločno zanikal. Toda prijeti častniki so priznali, da so prispevali majhne zneske, ker so jim agitatorji zatrjevali, da potrebujejo denar, da si od Japonske "izposodijo" orožje.

Manila, Filipini, 5. maja. — Oblasti bodo zahtevale, da Japonska izroči voditelja filipinske revolucije Benigno Ramos, ki se nahaja v Tokio in se izdaja za voditelja revolucionarne organizacije Sadkalistov.

Poslujoči guverner Joseph R. Hayden se je pozno ponoči vrnil v Manila ter se je iz oddaljenih gorskih krajev 15 ur vozil z avtomobilom v glavno mesto.

Tajnik za notranje zadeve Teofil Sison, ki se je tudi vrnil v Manila, pravi, da se bo pošvetoval z justičnim tajnikom Joe Yulo glede iztahtve, da Japonska izroči Ramosa, ki bo postavljen pred vojno sodišče.

Med Združenimi državami in Japonsko je pogodba za izročitev zločincev, toda Japonska bo najbrže izročitev odklonila, češ, da je Ramos politični begunec.

BIČATI JIH JE MORAL

Wilmington, Del., 4. maja. — E. E. Wilson, ki ni bil nikdar navzoč pri javnem bičanju kazencev, da je že petnajst let vodja prisilne delavnice v Castle County, je moral danes bičati tri mlade kazence, ki so zakrivila tatvino. Vsakemu je dal deset udarcev z bičem.

NASPROTNIK A. F. L. PRESTAVLJEN

Spokane, Wash., 4. maja. — Polkovnik Frederick G. Knabenschue je bil danes prestavljen s Fort George Wright v Syracuse, N. Y. Prestavljen je bil zato, ker je rekel na nekem zborovanju: — Ameriška Delavska Federacija nas bo pahnila v novo državljansko vojno.

POSVET V BENETKAH BO UGLADIL POT ZA KONFERENCO V RIMU

BENETKE, Italija, 5. maja. — Madžarski delegati za konferenco treh držav pravijo, da je Madžarska pripravljena skleniti pogodbe za medsebojno pomoč z Italijo in Avstrijo, toda je ne bo sklenila z državami Male antante.

SOVJ. RUSIJA JE DOBRO PRIPRAVLJENA

Rusija ima 3000 aeroplanov. — Od teh jih je na Daljnem iztoku 800. Armada ima mnogo tankov.

Moskva, Rusija, 5. maja. — V paradah v različnih mestih Rusije 1. maja je bilo udeležanih 300 aeroplanov in 3000 tankov. Skupno število vseh aeroplanov in tankov pa je najbrže mnogo večje, ker poročila še niso prišla iz vseh mest. To so bili tudi aeroplani in tanki, katere je bilo mogoče videti samo en dan. Najbrže jih je v rezervi še mnogo več.

Vlada strogo varuje tajnost svojega orožja in je 1. maja javnosti pokazala samo del svoje vojaške sile, ker je bila sklenjena vojaška zveza s Francijo.

O vojaških paradah so poročali vsi listi in "Izvestja" povdarjajo, da so meje Rusije nepremagljivo zavarovane, da industrija neprestano napreduje in da so bila polja posejana prej kot druga leta.

"Sovražnik naj bo prepričan", pravijo "Izvestja", da se bo vršila vojna na njegovem ozemlju, ako nas napade. Kdor koli nas hoče motiti v mirnem delu, bo občutil našo vojaško moč."

Po zadnjih poročilih ima Rusija mnogo vojaštva z najmodernejšo opremo na zapadu in severu, kakor tudi na Daljnem iztoku. Pri paradi v Kijevu, ki je glavno mesto Ukrajine, je bilo udeležanih 600 tankov in 300 aeroplanov, v Harkovu 200 tankov in 170 aeroplanov, v Minsku, ki je blizu poljske meje, 400 tankov in 350 aeroplanov in v Leningradu 400 tankov in 350 aeroplanov.

Na Daljnem iztoku je letalo 800 aeroplanov, število tankov ni bilo navedeno.

Kolikor je mogoče sklepati po poročilih, je bilo v paradah 1. maja 2730 tankov in 2870 aeroplanov.

Samo Moskva ima 500 tankov in 800 aeroplanov. Iz teh podatkov je razvidno, da je sovjetska rdeča armada mnogo močnejša, kot je bilo do sedaj javnosti znano.

Naročite se na GLAS NARODA največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Madžarski delegati so tri in pol ure razpravljali z italijanskimi in avstrijskimi zastopniki o podlagi za podonavsko konferenco devetih držav, ki se bo vršila v juniju v Rimu.

Vzroki, zakaj Madžarska ne mara skleniti nikake pogodbe z Malo antanto, so naslednji:

1. Taka pogodba bi potrdila sedanje meje Madžarske, česar Madžarska ne more nikdar priznati.

2. Pogodba bi pomenila oboroženo fronto proti Nemčiji, česar Madžarska nikakor ne želi.

Kar se tiče neumeševalne pogodbe, o kateri bo razpravljana na konferenci v Rimu, bi Madžarska podpisala samo pogodbo glede Avstrije. Predno pa bi Madžarska podpisala kakšno pogodbo, hoče imeti zagotovilo, da ji je dovoljena teoretična pravica enakosti v orožju.

Madžarski delegati pravijo, da se bodo čez deset dni sestali državni Male antante — Jugoslavije, Čehoslovaške in Rumunske — v Bukarešti pod vodstvom romunskega zunanjega ministra Nikolaja Titulescu, ki je javno izpovedal, da nasprotuje oborožitvi Madžarske. Delegati vedo, da se bo Mala antanta ravnala po tem, kar bo sklenjeno na konferenci v Benetkah. Vsled tega so mnenja, da morajo biti v svojih sklepih previdni, da ne spravijo v nevarnost bolj važne konference v Rimu.

Ironija pa je hotela, da je bila za to konferenco izbrana ista dvorana v Grand hotelu, kjer je Adolf Hitler izdelal svoj načrt za svoj sestanek z ministr. predsednikom Mussolinijem.

Podtajnik zunanjega ministrstva Fulvio Suvich je prišel iz Rima ter je nekaj ur ostal v hotelu, in je pozneje šel na železniško postajo, da sprejme madžarskega zunanjega ministra Kolomata pl. Kanya ter avstrijskega zunanjega ministra Egona Berger-Waldenega. Vsi trije so pozneje obiskali Titianovo razstavo.

Na konferenci bo osem državnikov, med katerimi so trije delegati s svojimi svetovalci ter avstrijski in madžarski poslaniki.

SALJAPINOVO ZDRAVSTVO NO STANJE

Pariz, Francija, 5. maja. — Zdravstveno stanje slavnega ruskega opernega peva Feodorja Saljapina se je precej izboljšalo. Bolehal je na neki ledeni bolezni, ki jo je pa srečno prebolel.

